

V Bruselu dne 3.6.2026
COM(2026) 501 final

**SDĚLENÍ KOMISE EVROPSKÉMU PARLAMENTU, RADĚ, EVROPSKÉMU
HOSPODÁŘSKÉMU A SOCIÁLNÍMU VÝBORU A VÝBORU REGIONŮ**

Strategický plán pro digitalizaci a umělou inteligenci v odvětví energetiky

1. Úvod

Digitalizace mění náš život a energetika není výjimkou. Zpráva Maria Draghiho o budoucnosti evropské konkurenceschopnosti¹ zdůraznila, že Evropská unie musí využít „digitální revoluci“ a rozhodně investovat do umělé inteligence a datové infrastruktury, aby si zajistila konkurenceschopnost a vedla přechod na čistou energii.

V důsledku vysokých cen energií v EU, které ještě zhoršuje současná krize v oblasti fosilních paliv, a tlaku, který takové ceny vyvíjejí na konkurenceschopnost průmyslu i domácnosti, je digitální transformace energetického systému naléhavější než kdykoli předtím. Konflikt na Blízkém východě vyvolal prudké cenové výkyvy a odhalil křehkost závislosti EU na dovozu ze světových trhů.

Skutečná technologická suverenita spočívá v digitalizovaném a propojeném energetickém systému, který posiluje elektrifikaci a integraci čisté energie. Digitální řešení mohou spotřebitelům poskytnout větší kontrolu nad tím, kdy elektřinu využívají, a umožnit jim tak přesunout spotřebu do období s nižší sazbou a snížit účty. Pokud jde o průmysl, může digitalizace snížit náklady na energii, zvýšit účinnost, optimalizovat výrobní procesy a usnadnit reakci na cenové signály a účast na trzích s flexibilitou. Agregace flexibility velkého počtu zařízení, budov a průmyslových procesů může snížit poptávku v době špičky, omezit potřebu drahé výroby elektřiny z fosilních paliv a snížit náklady v celém systému. Digitální nástroje a umělá inteligence mohou zároveň pomoci provozovatelům soustav, elektrárnám, zařízením pro ukládání energie a průmyslovým areálům fungovat efektivněji a předvídatelněji. Výsledkem je vyšší konkurenceschopnost průmyslu, nižší účty za energii pro domácnosti a celkově odolnější a cenově dostupnější energetický systém².

Potřeba zvyšovat výpočetní kapacity povede k odpovídajícímu nárůstu energetických potřeb digitalizace; zejména AI a datová centra zvyšují poptávku po energii³, což může mít dopady na dekarbonizaci, ceny a přístup k sítím pro všechny spotřebitele. S tím je spojen rovněž rostoucí tlak na vodní zdroje, jak uvádí Strategie pro vodohospodářskou odolnost EU⁴. Některé členské státy a třetí země těmto výzvám již čelí. Pokud se tyto výzvy nezačnou řešit na úrovni EU již nyní, mohly by se v nadcházejících letech výrazně prohloubit a jejich řešení ztížit, jelikož se očekává další nárůst spotřeby energie v tomto odvětví. Je proto nezbytné zajistit, aby digitalizace neměla negativní dopad na ostatní spotřebitele ani na agendu Komise v oblasti elektrifikace, ale aby byla řízena způsobem, který umožní integraci energetické soustavy a omezí dopad na energetický systém.

Udržitelný digitalizovaný energetický systém EU využívající potenciál digitálních technologií proto již není volbou, nýbrž nezbytností. Nevznikne však sám od sebe: vyžaduje inteligentní sítě, inteligentní elektroměry a bezproblémovou výměnu dat v celém energetickém systému. Ani digitalizace neposílí Evropu automaticky. Aby EU posílila svou konkurenceschopnost a strategickou autonomii, musí si zachovat svrchovanou kontrolu nad digitálními řešeními,

¹ [Budoucnost evropské konkurenceschopnosti: Strategie konkurenceschopnosti pro Evropu, M. Draghi, 2024](#)

² Digitalizace by mohla přinést přímé roční úspory pro spotřebitele v hodnotě více než 71 miliard EUR a širší systémové přínosy v hodnotě více než 300 miliard EUR (2030 Demand-side flexibility (Flexibilita na straně poptávky v roce 2030) – [Quantification of benefits in the EU \(Kvantifikace přínosů v EU\)](#), studie, kterou vypracovalo sdružení smartEn a společnost DNV). Agentura ACER uvádí, že švédské domácnosti využívající elektrické vytápění mohou díky flexibilitě na straně poptávky dosáhnout až 40% úspor, zatímco Mezinárodní energetická agentura (IEA) odhaduje, že stávající aplikace umělé inteligence v provozu a údržbě elektráren by mohly do roku 2035 přinést celosvětové roční úspory ve výši 95 miliard EUR ([IEA – Energy and AI, World Energy Outlook Special Report \(Energetika a umělá inteligence, Zvláštní zpráva o světovém energetickém výhledu\), 2025](#)).

³ IEA odhaduje, že ve vyspělých ekonomikách budou datová centra do roku 2030 stát za více než 20 % růstu poptávky po elektřině oproti současnosti, [IEA – Energy and AI, World Energy Outlook Special Report, 2025](#).

⁴ [Strategie pro vodohospodářskou odolnost](#)

modely AI a algoritmy, na nichž její energetický systém stále více závisí. Globální hráči již v tomto směru podnikají rozhodné kroky⁵. Pokud chce EU stát v čele celosvětového přechodu na čistou energii, musí v této oblasti vypracovat ambiciózní plán.

Tento strategický plán stanoví opatření pro digitalizovaný energetický systém EU, v němž bude umělá inteligence přispívat k poskytování bezpečné, čisté a konkurenceschopné energie všem spotřebitelům. Vychází z politických priorit Akčního plánu pro kontinent umělé inteligence,⁶ Strategie pro využívání umělé inteligence,⁷ činnosti Úřadu pro umělou inteligenci a akčního plánu Digitalizace energetického systému z roku 2022, aby bylo možné využít přínosy digitálních řešení pro evropské odvětví energetiky. Doplnuje akt pro rozvoj cloudu a umělé inteligence, který vytvoří vhodné podmínky pro to, aby EU mohla stimulovat rozsáhlé investice do cloudové kapacity a kapacity na okraji sítě.

Opatření stanovená v tomto strategickém plánu pomohou do roku 2030 podpořit udržitelný růst digitálního odvětví v EU, což bude mít pozitivní dopad na všechny spotřebitele energie. Přeshraniční výměna a sdružování energetických údajů rovněž pomůže přiznat EU pozici na mezinárodní mapě umělé inteligence tím, že umožní vznik základních modelů umělé inteligence, které respektují pravidla a hodnoty EU v oblasti údajů.

Tento strategický plán je strukturován do tří pilířů: Pilíř I se zabývá udržitelnou integrací datových center do energetického systému; Pilíř II stanoví opatření pro zavádění digitálních řešení a řešení založených na umělé inteligenci v celém energetickém systému a Pilíř III se zabývá rámcem pro správu dat, který je potřebný k umožnění inteligentních energetických služeb a využívání umělé inteligence ve velkém měřítku. Tyto pilíře doplňuje průřezová část věnovaná důvěře, kybernetické bezpečnosti a boji proti hybridním hrozbám, dovednostem a mezinárodní spolupráci a závěrečná část, která stanoví, jak bude provádění monitorováno a přezkoumáváno.

2. Pilíř I – Energie pro umělou inteligenci

Pilíř I identifikuje konkrétní opatření, která zajišťují, aby udržitelná integrace datových center do energetického systému podporovala bezpečnost dodávek, konkurenceschopnost a cíle v oblasti čisté energie.

Datová centra mají zásadní význam pro konkurenceschopnost a digitální suverenitu EU, protože poskytují výpočetní kapacitu, o níž se opírá většina digitálních služeb. Mohou také podpořit místní ekonomiky a posílit integrované digitální hodnotové řetězce v celé EU. EU si klade za cíl během pěti až sedmi let ztrojnásobit kapacitu svých datových center a zajistit, aby odpovídala jejím potřebám.

Tyto příležitosti s sebou přinášejí výzvy. Datová centra v současné době představují přibližně 2,5 % spotřeby elektřiny v EU a očekává se, že jejich poptávka po elektřině výrazně vzroste, protože jejich instalovaná kapacita se má zvýšit z přibližně 12 GW v roce 2025 na zhruba 28 GW do roku 2030⁸. Současná poptávka je geograficky soustředěna do omezeného počtu lokalit

⁵ Ve Spojených státech strategie pro umělou inteligenci ([Ministerstvo energetiky Spojených států, Artificial Intelligence Strategy \(Strategie umělé inteligence\), říjen 2025](#)) a mise Genesis ([Bílý dům: Launching the Genesis mission \(Zahájení mise Genesis\)](#)) přisuzují umělé inteligenci strategický přínos pro odvětví energetiky. Čínský vnitrostátní plán pro integraci umělé inteligence a energetiky ([Státní rada: Plán pro integraci umělé inteligence a energetiky](#) a [Forbes: China's New AI Strategy Explained \(Vysvětlení nové čínské strategie AI\)](#)) stanoví koordinovanou strategii pro začlenění umělé inteligence do celého energetického systému.

⁶ [Akční plán pro kontinent umělé inteligence](#) (COM(2025) 165 final).

⁷ [Strategie pro využívání umělé inteligence](#) (COM(2025) 723 final).

⁸ Studie: „Cloud and AI“ (Cloud a umělá inteligence): Technopolis, Wavestone, Timelex, STL Partners, OpenForum Europe, KAPA Research (2025).

s vysokou koncentrací⁹. Počet žádostí o připojení však prudce roste, přičemž jednotlivé lokality vyžadují kapacity srovnatelné s velkými průmyslovými areály. Tato dodatečná poptávka dále zintenzivní širší nárůst vyvolaný elektrifikací hospodářství. Nebude-li tento vývoj proaktivně řízen, mohl by ohrozit bezpečnost a udržitelnost dodávek energie, zhoršit přetížení sítě a zvýšit ceny elektřiny, zejména vzhledem k tomu, že datová centra mohou ostatním spotřebitelům energie konkurovat v přístupu k energii. V některých regionech mohou rozsah a tempo předpokládaného růstu poptávky vedle včasného posílení sítě vyžadovat také doplňkové přístupy k dodávkám energie a integraci energetické soustavy, například výrobu energie na místě, v bezprostřední blízkosti nebo „za elektroměrem“, která se v jiných regionech světa stále častěji využívá pro rozsáhlé kampusy datových center.

Integrace datových center do energetického systému vyžaduje účinné řízení připojení k síti, koordinované plánování a provoz sítě, flexibilitu na straně poptávky a udržitelné dodávky energie, například prostřednictvím čisté výroby energie umístěné v blízkosti datových center, která přispívá k integraci energetické soustavy a bezpečnosti dodávek. Provozovatelé sítě potřebují včasné informace o rozvoji datových center, aby mohli plánovat investice do elektrizační soustavy a efektivně spravovat připojení. Digitální sektor odpovídá za to, že se bude do energetického systému integrovat udržitelným způsobem. Kromě toho je třeba řešit výzvy související s vodou, aby byly plně zohledněny dopady vztahu mezi vodou a energií. Očekává se, že připravovaný celounijní akční plán pro digitalizaci ve vodohospodářství podpoří a doplní rozvoj udržitelné integrace datových center.

Datová centra přeměňují elektřinu na inteligenci ve prospěch celého hospodářství a společnosti a v nadcházejících letech mají potenciál k bezprecedentnímu růstu. Ačkoli je poptávka datových center po elektřině v tomto ohledu bezprecedentní, výzvy spojené s včasným přístupem k síti a flexibilitou sdílejí i ostatní uživatelé sítě. Aby EU mohla plně využít potenciál cloudu a umělé inteligence, **musí mít datová centra včas zajištěny dodávky elektřiny a přístup k síti**. Iniciativy Komise¹⁰ z poslední doby poskytují členským státům, regulačním orgánům a provozovatelům soustav soubor nástrojů k řešení nejnaléhavějších potřeb souvisejících s přístupem k sítím, rozvojem sítě a jejich účinným využíváním a navazují přitom na stávající právní rámec¹¹.

Zpoždění v rozvoji elektrizační soustavy se považují za jednu z hlavních příčin **pořadníků na připojení** u velkých uživatelů soustavy, jako jsou datová centra. Komise v rámci balíčku opatření pro evropské elektrizační soustavy předložila ustanovení o urychlení povolenacích postupů a vyzývá regulační orgány a provozovatele soustav, aby zúčastněné strany včas zapojovali do svých postupů plánování sítě, a usnadnili tak preventivní investice.

Aby se odstranila překážka v podobě **neefektivního využívání sítě**, měly by regulační orgány zajistit, aby byly pro provozovatele soustav a uživatele soustav zavedeny správné pobídky a aby byly síťové poplatky nastaveny účinně, podporovaly flexibilitu a odrážely náklady příslušných skupin uživatelů. Připravovaný právní návrh, jehož cílem je zajistit, aby účty za elektřinu v EU obstály i v budoucnu, tyto zásady vyjasní ještě před létem.

Regulační orgány by dále měly vytvořit rámec pro **smlouvy o flexibilním připojení**. V případech, kdy jsou smlouvy o flexibilním připojení pro energetický systém nezbytné nebo

⁹ Zejména v okolí Dublinu, Frankfurtu, Amsterdamu a Paříže, ale také ve Španělsku, Itálii, Belgii, Polsku a severských regionech.

¹⁰ Sdělení Komise – Pokyny pro účinné a včasné připojení k elektrizační soustavě (C/2025/8473), sdělení Komise o Pokynech týkajících se perspektivních síťových poplatků, které sníží náklady na energetický systém (C/2025/8574), sdělení Komise o pokynech k preventivním investicím pro rozvoj elektrických sítí zaměřených na budoucnost (C/2025/3291).

¹¹ Zejména ustanovení nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2019/943 ze dne 5. června 2019 o vnitřním trhu s elektřinou (přepracované znění) a směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) 2019/944 ze dne 5. června 2019 o společných pravidlech pro vnitřní trh s elektřinou.

přínosné, mohou být datová centra vhodnými kandidáty. Pokud splňují technické podmínky, mohou se také účastnit tržních mechanismů, které odměňují flexibilitu, například zajišťování výkonové rovnováhy nebo poskytování podporných služeb a trhů pro řízení přetížení.

A konečně mohou být **postupy připojování k síti** účinnější, pokud se upustí od principu vyřizování podle pořadí podání žádostí a bude se ve větší míře zohledňovat připravenost projektů a pokrok při jejich přípravě, aby se zajistilo, že spekulativní projekty nebudou blokovat přístup k síti. Celounijní portál Capacitypedia¹² s informacemi o kapacitě elektrizačních soustav pro připojení by měl datovým centrům pomoci podávat žádosti o připojení v oblastech s dostatečným nebo plánovaným rozvojem elektrizačních soustav. Komise je odhodlána i nadále usnadňovat provádění příslušných pokynů, aby všem uživatelům zajistila včasný přístup k síti.

K urychlení udržitelné integrace datových center do energetického systému je zapotřebí koordinace v rámci celé EU. Iniciativa vedená Komisí vytvoří replikovatelný model dohod mezi veřejnými orgány, provozovateli datových center a subjekty z oblasti energetiky na podporu integrace do soustavy, dodávek čisté energie, flexibility a lepší energetické náročnosti a na ochranu vodních a environmentálních zdrojů. Tento model rovněž usnadní provádění výše uvedených horizontálních opatření týkajících se udržitelného přístupu k síti, a to při plném zohlednění specifík datových center. S cílem usměrnit opatření Komise rovněž zlepší faktickou základnu týkající se spotřeby energie v datových centrech, a to prostřednictvím dlouhodobého nástroje EU pro hodnocení a monitorování, který bude vycházet z podávání zpráv podle směrnice o energetické účinnosti, statistik EU¹³ a spolupráce s IEA. Tím se doplní regulační rámec, včetně balíčku opatření pro evropské elektrizační soustavy, a usnadní se jeho provádění.

Stěžejní opatření 1: Vzorová trojstranná dohoda o udržitelné integraci datových center do energetického systému, která umožní zavádět dohody na místní úrovni mezi provozovateli datových center, subjekty z oblasti energetiky a veřejnými orgány. Model by mohl stanovit opatření týkající se: lepšího poskytování informací pro kvalitnější plánování sítí, lepších podkladů pro rozhodování o optimálním umístění projektů datových center, zvýšení transparentnosti žádostí o připojení k síti (včetně zásady „využij, nebo ztratilš“, aby se zabránilo spekulativní rezervaci místa v pořadníku), lepšího využívání smluv o nákupu elektřiny¹⁴ a zajištění dodatečné výroby čisté energie, zajištění řešení pro flexibilitu datových center (prostřednictvím tržních nástrojů a s využitím platného právního rámce), podpory zpětného získávání a využívání odpadního tepla a zlepšování energetické náročnosti, využívání smluv o flexibilním připojení jako prostředku pro přístup k sítím tam, kde je to zapotřebí. Tento model lze následně upravit a pilotně zavést v členských státech a regionech. Otázky související s vodou budou řešeny v souladu s vytvářením společného systému Unie pro hodnocení datových center.

Harmonogram: Spolu s tímto strategickým plánem bude přijato prohlášení o záměru, v němž bude vyjádřena ochota zúčastněných subjektů z odvětví spolupracovat v rámci trojstranné dohody a budou určeny klíčové oblasti, v nichž budou jednat; vzorová trojstranná dohoda bude zveřejněna a propagována v druhé polovině roku 2026. Kromě toho Komise v případě potřeby zváží předložení legislativního návrhu, který by zajistil udržitelnou integraci datových center do energetického systému EU.

¹² [Capacitypedia: Celoevropský přehled informací o kapacitě elektrizačních soustav pro připojení](#)

¹³ Evropské statistiky, včetně údajů o spotřebě energie v datových centrech, se shromažďují podle ustanovení nařízení (ES) č. 1099/2008.

¹⁴ V souladu s doporučením Komise o odstranění překážek, které brání rozvoji v oblasti smluv o nákupu elektřiny a jiných smluv o nákupu energie (doporučení Komise (EU) 2026/917).

Očekávané dopady: zlepšení koordinace mezi veřejnými orgány, provozovateli datových center, provozovateli elektrizačních soustav a dalšími příslušnými zúčastněnými stranami; rychlejší a udržitelnější integrace datových center do elektrizační soustavy; větší využívání čistých zdrojů energie a řešení flexibility; snížení energetické náročnosti nižší ceny energií a konzistentnější, ale adaptabilnější rámec pro všechny členské státy. Maximální synergie s dálkovým vytápěním.

Aby byl růst digitální infrastruktury v souladu s cíli v oblasti životního prostředí, klimatu a energetiky, musí být datová centra průkopníky v oblasti energetické účinnosti, účinného využívání zdrojů a flexibility. V reakci na to Komise přijme **balíček opatření v oblasti energetické účinnosti datových center**, který bude zahrnovat zprávu o zlepšení energetické účinnosti datových center, akt v přenesené pravomoci, kterým se zřizuje společný systém Unie pro hodnocení udržitelnosti datových center, a zahájení veřejné konzultace o minimálních výkonnostních normách pro nová a stávající datová centra v EU. Iniciativa pro vedoucí postavení v oblasti cloudu a umělé inteligence podle aktu pro rozvoj cloudu a umělé inteligence podpoří a podnítl zavádění špičkových datových center v celé Unii.

Stěžejní opatření 2: Společný systém Unie pro hodnocení datových center zahrnující energetickou účinnost, účinnost využívání vody, využívání čisté energie, opětovné využívání odpadního tepla a flexibility¹⁵ a **zahájení procesu stanovení minimálních norem EU pro energetickou náročnost**.

Harmonogram: přijetí systému pro hodnocení v roce 2026; první štítky v roce 2027; posouzení potřeby minimálních norem EU pro energetickou náročnost do roku 2027.

Očekávané dopady: zvýšení transparentnosti a podpora udržitelného rozvoje datových center; optimalizovaná plánovaná spotřeba energie a vody.

3. Pilíř II – Digitalizace a umělá inteligence pro energetický systém

Pilíř II identifikuje konkrétní opatření, díky nimž se má energetický systém stát inteligentnějším a více založeným na datech, a to prostřednictvím zavádění digitálních řešení a řešení založených na umělé inteligenci.

S tím, jak odvětví energetiky postupuje směrem k elektrifikaci a dekarbonizaci, stávají se elektrizační soustavy páteří integrovaného a odolného energetického systému. Jak zdůrazňuje **balíček opatření pro evropské elektrizační soustavy, musí se elektrizační soustavy stát inteligentnějšími a silnějšími**, ale také odolnějšími vůči klimatickým a extrémním jevům, a to s využitím geoprostorových dat a umělé inteligence ke zmírnění rizik přírodních katastrof. Inteligentní sítě poskytují přehled v reálném čase, interoperabilitu a řízení, které jsou nezbytné pro zvýšení využívání obnovitelných zdrojů energie a optimalizaci provozu energetického systému s využitím výhod umělé inteligence. Inteligentní měřicí systémy jsou klíčovým předpokladem odezvy strany poptávky a smluv s dynamickým určováním ceny elektřiny, které mohou přispět ke zlepšení využívání stávající infrastruktury elektrizační sítě, mimo jiné snížením omezování energie z obnovitelných zdrojů a usnadněním elektrifikace.

Inteligentní sítě mohou snížit náklady díky lepšímu využívání stávajících aktiv a energie z obnovitelných zdrojů. Zlepšují cenovou dostupnost a odolnost díky lepšímu řízení elektrizační soustavy a podporují integraci systému uvolněním flexibility v oblasti poptávky, výroby, ukládání energie, vytápění a mobility. Například utrechtská síť typu vozidlo-síť (V2G) sloužící pro sdílení automobilů ukazuje, jak mohou elektrická vozidla ukládat přebytečnou solární

¹⁵ Články 12 a 33 směrnice (EU) 2023/1791 o energetické účinnosti, vychází se ze stávajícího systému podávání zpráv pro datová centra zavedeného v roce 2024 nařízením Komise v přenesené pravomoci (EU) 2024/1364.

energii a dodávat ji zpět do elektrizační soustavy v době špičky, čímž podporují její stabilitu a snižují síťové omezení¹⁶. Inteligentní a obousměrné dobíjení může spotřebitelům přinést také značné úspory (450 až 2 900 EUR ročně)¹⁷. Dalším příkladem jsou přístavy, kde inteligentní sítě mohou pomoci řídit vysokou poptávku po elektřině určené k dodávkám elektřiny z pevniny pro plavidla a mohou umožnit další služby flexibility¹⁸.

Investice do silnějších a inteligentnějších evropských elektrizačních soustav jsou nezbytné¹⁹. Pokroku však stále brání regulační a plánovací postupy, které upřednostňují tradiční rozšiřování elektrizačních soustav před inteligentními řešeními, roztržštěné přístupy k digitalizaci v celé EU a nejistota ohledně výkonnosti nových technologií.

Rámec EU se již několika z těchto překážek zabýval a podpořil větší investice do inteligentních sítí prostřednictvím uspořádání trhu s elektřinou,²⁰ balíčku opatření pro evropské elektrizační soustavy a financování výzkumu z prostředků EU. V balíčku opatření pro evropské elektrizační soustavy²¹ byly zejména předloženy návrhy **na podporu digitálních řešení a řešení bez nutnosti budování nového vedení při plánování sítí**, zatímco program Horizont Evropa podporuje inovace v oblasti energetických systémů, elektrizačních soustav a ukládání energie²².

Za účelem další podpory zavádění inteligentnějších sítí navrhne Komise právní předpisy, jejichž cílem bude zajistit, aby účty za elektřinu v EU obstály i v budoucnu, včetně ustanovení umožňujících účinnější využívání stávajících síťových aktiv pomocí inteligentních a digitálních řešení. Návrh ukládá Agentuře Evropské unie pro spolupráci energetických regulačních orgánů (ACER), aby regulačním orgánům poskytla doporučení k používání ukazatelů inteligentních sítí pro měření zavádění a výkonnosti inovativních technologií a digitálních řešení v přenosových a distribučních soustavách. Doporučení bude vycházet z práce, která v této oblasti již probíhá. Regulační orgány poté stanoví ukazatele výkonnosti pro účinný provoz a rozvoj sítí. ACER bude sledovat pokrok, určovat osvědčené postupy a podle potřeby navrhopat další opatření. Tyto ukazatele by měly rovněž podpořit zavádění technologií zvyšujících kapacitu sítí, které mohou zvýšit kapacitu sítě až o 40 % a snížit náklady na konvenční rozšiřování sítí až o 35 %²³.

V zájmu urychlení zavádění bude Komise nadále podporovat provozovatele přenosových a distribučních soustav při vývoji a zavádění řešení založených na digitálních dvojčatech,²⁴ mimo jiné prostřednictvím specializovaného souboru nástrojů ke zlepšení interoperability, škálovatelnosti a praktického využívání. Současně bude EU prostřednictvím programu Horizont Evropa nadále podporovat inovace v oblasti inteligentních energetických systémů, včetně financování pokročilých řešení pro elektrizační soustavy²⁵.

¹⁶ [Utrecht becomes Europe's first city with a V2G electric car-sharing service](#) (Utrecht se stal prvním evropským městem se službou sdílení elektromobilů V2G).

¹⁷ [Plugging into potential: unleashing the untapped flexibility of EVs](#) (Zapojení do potenciálu: uvolnění nevyužitě flexibility elektrických vozidel), Eurelectric, 2025.

¹⁸ [Port electricity commercial model \(project pilot\) - Publications Office of the EU](#) (Obchodní model dodávek elektřiny v přístavech – projektový pilot)

¹⁹ V období 2024–2040 by mělo být investováno více než 1,2 bilionu EUR, z toho 730 miliard EUR se předpokládá pro distribuční soustavy a 430 miliard EUR pro přenosové soustavy.

²⁰ Směrnice (EU) 2024/1711 a nařízení (EU) 2024/1747.

²¹ Konkrétně v návrhu revidovaného nařízení o transevropské energetické síti (TEN-E).

²² V letech 2021–2027 je na energetické systémy, elektrizační soustavy a ukládání energie vyčleněna přibližně 1 miliarda EUR.

²³ Studie CurrENT: [Perspektivy inovativních technologií pro elektrizační soustavy](#), 2024.

²⁴ Síť ENTSO pro elektřinu a subjekt EU DSO identifikovaly výzvy, příležitosti a případy společného použití digitálních dvojčat v elektrizačních soustavách v EU, které vyžadují strategický přístup k realizaci založený na spolupráci.

²⁵ V pracovním programu na období 2026–2027 je na pokročilá řešení pro elektrizační soustavy vyčleněno přibližně 90 milionů EUR.

Účinné využívání elektrizační soustavy závisí na dostupnosti přesných a podrobných údajů o spotřebě a na schopnosti konečných zákazníků k těmto údajům přistupovat a jednat na jejich základě. Inteligentní měřicí systémy jsou klíčovým předpokladem odezvy strany poptávky a smluv s dynamickým určováním ceny elektřiny, které mohou přispět ke zlepšení využívání stávající infrastruktury elektrizační sítě, mimo jiné snížením omezování energie z obnovitelných zdrojů a usnadněním elektrifikace. Vzhledem k naléhavé potřebě, aby všechny členské státy přispěly ke zvyšování inteligence elektrizační soustavy, **předloží Komise legislativní návrh na urychlení zavádění inteligentních měřicích systémů v EU**, čímž posílí účast spotřebitelů, umožní flexibilitu na straně poptávky a podpoří účinnější využívání elektrizační soustavy.

Stěžejní opatření 3: Vypracování unijních klíčových ukazatelů výkonnosti pro inteligentní síť a urychlení zavádění inteligentních měřicích systémů

Harmonogram: Katalog ukazatelů EU má být dokončen do poloviny roku 2026. Legislativní návrh v roce 2026 na urychlení zavádění inteligentních měřicích systémů v EU s cílem dosáhnout minimální úrovně pokrytí v každém členském státě a uložení úkolu agentuře ACER, aby v roce 2028 poskytla doporučení k ukazatelům inteligentních sítí, s následným pravidelným sledováním pokroku.

Očekávané dopady: zlepšené rozhodování o investicích do inteligentních a digitalizovaných sítí, efektivnější využívání stávajících elektrizačních soustav, posílení regulačního dohledu ze strany vnitrostátních regulačních orgánů, nákladově efektivnější zavádění inteligentních a digitálních řešení a zrychlená integrace obnovitelných zdrojů energie, elektrifikace, odolnost a energetická účinnost v celé Evropě.

S tím, jak se aktiva, procesy a trhy stávají více digitálními, umělá inteligence rychle proniká energetickým systémem. Digitalizace jednotlivých aktérů však nestačí: plného potenciálu energetického systému využívajícího umělou inteligenci lze dosáhnout pouze zaváděním řešení založených na umělé inteligenci v **celém energetickém hodnotovém řetězci**, od dodávek energie a výroby energie z obnovitelných zdrojů až po průmysl, budovy a mobilitu.

Vzhledem k tomu, že probíhá celosvětový závod v oblasti umělé inteligence,²⁶ musí EU využít své silné stránky v oblasti průmyslové automatizace²⁷ k vytvoření **suverénních a bezpečných modelů umělé inteligence pro odvětví energetiky**, trénovaných na evropských datech a vyvíjených společnostmi z EU, a stát se lídrem další vlny digitálních energetických technologií. V odvětví s tak strategickým významem, jako je energetika, je otázkou technologické suverenity EU, aby byly nové modely umělé inteligence vyvíjeny a spravovány v EU. V návaznosti na Strategii pro využívání umělé inteligence a Strategii pro umělou inteligenci ve vědě bude Komise podporovat **vývoj základních modelů umělé inteligence pro řízení a plánování elektrizačních soustav**, které budou sloužit jako digitální páteř energetického systému.

Jsou-li modely umělé inteligence trénovány na rozsáhlých a různorodých souborech dat, včetně dat z pozorování Země, například z portálu Copernicus Energy Hub, a doladěny pro konkrétní případy použití, mohou významně zlepšit funkce elektrizační soustavy²⁸, jako je prognózování,

²⁶ Profesor Draghi zdůrazňuje, že v roce 2024 Spojené státy vytvořily čtyřicet významných modelů umělé inteligence, Čína patnáct a EU pouze tři.

²⁷ IEA – *Energy and AI, World Energy Outlook Special Report, 2025*.

²⁸ Optimalizace provozu a údržby založená na umělé inteligenci by mohla podle scénáře IEA s širokým přijetím umělé inteligence (2025) ušetřit do roku 2035 až 110 miliard dolarů ročně na nákladech na palivo a provoz a údržbu, *Energy and AI*, IEA, Paříž.

řízení přetížení, detekce poruch a plánování investic, a posílit tak konkurenceschopnost odvětví.

Mimo oblast elektrizačních soustav může umělá inteligence zlepšit řízení zařízení na výrobu energie z obnovitelných zdrojů a snížit omezování výroby z obnovitelných zdrojů, posílit jadernou bezpečnost a účinnost²⁹ a podpořit plánování renovací budov a domácností postižených energetickou chudobou³⁰. V souladu s balíčkem opatření pro evropské elektrizační soustavy bude Komise podporovat vývoj nástrojů AI s otevřeným zdrojovým kódem, které usnadní zřízení jednotných digitálních portálů na vnitrostátní úrovni urychlujících povolovací postupy.

V letech 2026–2027 **poskytne program Horizont Evropa přibližně 75 milionů EUR na technologie umělé inteligence** v energetice, zejména pro oblast elektrizačních soustav, samospotřeby, sdílení energie a ukládání energie na úrovni soustavy, a dalších 190 milionů EUR na širší digitální řešení v oblasti obnovitelných zdrojů energie, renovace budov a energetické účinnosti. V souladu se strategií pro otevřené digitální ekosystémy EU bude Komise ve výzvách EU v oblasti výzkumu a inovací podporovat přístupy založené na otevřeném zdrojovém kódu. Současně mohou inovátoři, startupy, scaleupy a výzkumní pracovníci v EU využívat doplňkové nástroje v celém inovačním řetězci, včetně AI Factories, center zkušeností pro oblast umělé inteligence a RAISE³¹, pro přístup k výpočetním kapacitám, datům, sítím a financování s cílem podpořit vědecké průlomové založené na umělé inteligenci, jakož i Fondu Scaleup Europe³², který má posílit investice do scaleupů v oblasti strategických technologií a zmenšit odstup od světových lídrů.

Stěžejní opatření 4: Vývoj modelů umělé inteligence v celém energetickém hodnotovém řetězci

Harmonogram:

- Současně s tímto strategickým plánem je podepsána projektová dohoda, kterou se zahajuje činnost Společenství praxe pro vývoj modelů umělé inteligence pro řízení a plánování elektrizačních soustav; specializované výzvy programu Horizont Evropa budou otevřeny v roce 2026 (30 milionů EUR) a v roce 2027 (20 milionů EUR); v prvním čtvrtletí roku 2027 budou vyvinuty a otestovány modely umělé inteligence jako ověření koncepce; první provozní modely budou k dispozici do konce roku 2027.
- Vyvinout digitální portály pro členské státy s využitím technologií generativní umělé inteligence, které zefektivní posuzování v rámci povolovacích postupů u projektů v oblasti energie z obnovitelných zdrojů, ukládání energie a elektrizačních soustav; návrh v roce 2027; zavedení v roce 2028 pro použití orgány veřejné správy.

Očekávané dopady: lepší monitorování elektrizační soustavy, předvídání, řízení přetížení a integrace flexibility; snazší přístup k digitálním nástrojům, které domácnostem pomáhají

²⁹ Umělá inteligence může zvýšit bezpečnost a efektivitu prostřednictvím prediktivní údržby, detekce anomálií a pokročilého modelování.

³⁰ Umělou inteligenci lze trénovat na datech ze [střediska EU pro sledování fondu budov](#) nebo na příslušných datech z pozorování Země programu Copernicus, aby bylo možné podpořit plánování renovací zejména u domácností postižených energetickou chudobou. Podle [odhadů agentury IEA](#) by využívání umělé inteligence v systémech energetického managementu budov (BEMS) mohlo do roku 2035 celosvětově přinést úsporu přibližně 300 TWh ročně.

³¹ [RAISE: Resource for AI Science in Europe \(Zdroj pro vědu o umělé inteligenci v Evropě\)](#), virtuální výzkumný institut pro výzkum v EU v oblasti umělé inteligence a s její pomocí.

³² [Fond Scaleup Europe](#), mnohamiliardový růstový fond pro pozdní fázi, jehož cílem je investovat do nejslibnějších evropských společností.

kontrolovat spotřebu, a inkluzivnější účast v režimech samospotřeby a sdílení energie, lepší faktické podklady pro veřejná opatření díky lepším údajům o fondu budov a energetické náročnosti; urychlení zavádění obnovitelných zdrojů, ukládání energie a elektrizačních soustav prostřednictvím rychlejšího a transparentnějšího povolování.

4. Pilíř III – Data pro umělou inteligenci a energetický systém

Účinná výměna energetických dat a interoperabilita mají zásadní význam pro rozvoj inteligentních energetických služeb a vývoj robustních modelů umělé inteligence. Pilíř III vymezuje konkrétní opatření k vytvoření komplexního rámce pro výměnu dat a interoperabilitu, který zajistí plynulý digitální energetický ekosystém.

Stávající právní rámec³³ stanoví pro výměnu energetických údajů důležité stavební prvky, zůstává však roztržštěný³⁴. Právní rámec EU již pokrývá **primární využívání energetických dat**, tedy provozní výměny dat mezi určenými subjekty pro služby, jako jsou měření, vyúčtování, změna dodavatele, odezva strany poptávky a provozování elektrizační soustavy. Provádění tohoto rámce se však v jednotlivých členských státech výrazně liší, což vytváří složitost, právní nejistotu a překážky pro přeshraniční inteligentní energetické služby. Kromě toho horizontální právní předpisy, jako je nařízení o datech, sice stanoví zásady přístupu k datům z připojených výrobků, plně však neřeší specifika regulovaných energetických dat a regulovaných subjektů. V důsledku toho poskytovatelé služeb odezvy strany poptávky nebo inteligentního dobíjení elektrických vozidel často pro každý vnitrostátní trh přepracovávají softwarová rozhraní a znovu sjednávají postupy přístupu k datům, což brání přeshraničnímu rozvoji inteligentních energetických služeb.

Současně je méně rozvinutý rámec pro **sekundární využívání energetických dat**, tedy spojování a opětovné využívání energetických dat nad rámec jejich původního provozního účelu, například pro výzkum, analytiku nebo vývoj modelů umělé inteligence. Veřejné datové soubory jsou pro účely pokročilé analytiky nadále roztržštěné nebo omezené. Ačkoli horizontální právní předpisy stanoví záruky týkající se ochrany údajů a kybernetické bezpečnosti, neexistuje jasný odvětvový rámec pro strukturované spojování energetických dat ani pro využívání modelů umělé inteligence. Energetické společnosti nebo provozovatelé soustav proto často váhají se sdílením podrobných dat pro výzkumné účely nebo pro trénování modelů umělé inteligence. To vede k pomalejšímu vývoji umělé inteligence v důsledku omezených nebo syntetických datových souborů.

Hlavní výzvou je neexistence uceleného přístupu EU k důvěryhodné přeshraniční výměně energetických dat. V zájmu odstranění těchto nedostatků, podpory přeshraničních inteligentních energetických služeb a posílení suverénní umělé inteligence bude Komise koordinovat opatření na zefektivnění a zjednodušení výměny dat specifických pro energetiku pro primární i sekundární využívání energetických dat, a to v souladu s digitálním omnibusem,

³³ Například nařízení (EU) 2023/2854 o datech; směrnice (EU) 2019/944 o elektřině; nařízení (EU) 2019/943 o elektřině; směrnice (EU) 2024/1275 o energetické náročnosti budov; směrnice (EU) 2018/2001 o obnovitelných zdrojích energie; nařízení (EU) 2023/1804 o infrastruktuře pro alternativní paliva a související prováděcí akty.

³⁴ „Omezený přístup k vysoce kvalitním datům“, „nedostatečná interoperabilita dat“ a „kybernetická bezpečnost a případně ochrana soukromí“ byly během otevřené veřejné konzultace ke strategickému plánu označeny za hlavní překážky pro zavádění inteligentních řešení a řešení založených na umělé inteligenci v energetice; [Operativní závěry a klíčové poznatky](#), Třetí společné zasedání D4E, STF a CoW, Berlín, 4.–5. listopadu 2025.

nařízením o datech, evropskými peněženkami pro podniky, peněženkami digitální identity EU a širším horizontálním rámcem EU pro data³⁵.

Cílem je učinit přeshraniční výměnu energetických dat jednodušší, účinnější a předvídatelnější, a to zajištěním společných rozhraní, harmonizací pravidel a poskytováním služeb vytvářejících důvěru na úrovni EU.

Pokud jde o primární využití energetických údajů, bude klíčovou prioritou zvýšení přeshraniční interoperability údajů, a tím podpora inteligentních energetických služeb, jako je flexibilita na straně poptávky a obousměrné nabíjení elektrických vozidel, a zároveň koordinace členských států při vytváření interoperabilních vnitrostátních datových center. Lepší výměna energetických dat může pomoci aktivovat flexibilitu elektrických vozidel, tepelných čerpadel, baterií a říditelné poptávky, přičemž digitálně podporovaná řešení mohou do roku 2030 uvolnit přibližně 230 GW flexibility a snížit systémové náklady pro spotřebitele. Práce bude vycházet z důležitého **celounijního souboru doporučení k výměně dat pro inteligentní energetické služby, na němž se dohodly zúčastněné strany** v oblasti energetiky a elektromobility a který byl zveřejněn 20. května,³⁶ jakož i z klíčových pilotních projektů³⁷.

Pokud jde o sekundární využívání energetických dat, důraz bude kladen na usnadnění spojování energetických dat pro trénování modelů umělé inteligence a pro účely veřejného zájmu a výzkumu, na vytváření rámců důvěry pro umělou inteligenci v energetice a na rozvoj regulačních sandboxů, které budou vycházet z výsledků probíhajících projektů³⁸ a Společenství praxe pro vývoj základních modelů umělé inteligence pro elektrizační soustavy. Kromě toho nadcházející právní návrh, jehož cílem je zajistit, aby účty za elektřinu v EU obstály i v budoucnu, poskytne provozovatelům soustav regulační pobídku ke spolupráci za tímto účelem a rámec pro odvětvově specifické sekundární využívání energetických dat.

Stěžejní opatření 5: Vytvoření rámce EU pro zjednodušenou přeshraniční výměnu energetických dat pro inteligentní energetické služby a trénování modelů umělé inteligence

Harmonogram: posouzení v roce 2026; rozvoj od roku 2027.

Očekávané dopady: omezení roztržistiky při výměně energetických údajů; umožnění přeshraničních inteligentních energetických služeb ve velkém měřítku; zlepšení flexibility elektrizační soustavy a integrace obnovitelných zdrojů; inovace a nové obchodní modely; účinnější, integrovanější a konkurenceschopnější energetický systém EU a jednotný trh s inteligentními energetickými službami, který by byl škálovatelný v celé EU.

5. Zajištění propojení energetiky a umělé inteligence: důvěra, talent a globální spolupráce

Integrace digitálních technologií a umělé inteligence do kritické energetické infrastruktury může zlepšit výkonnost, zvyšuje však také **bezpečnostní rizika, včetně rizik v oblasti**

³⁵ Využije například možnosti bezpečné identifikace, autentizace a výměny dat, které poskytují evropské podnikatelské peněženky a peněženky digitální identity EU, a zajistí, aby občané mohli bezpečně a efektivně přistupovat ke svým energetickým údajům a spravovat je, přičemž si zachovávají kontrolu nad svými osobními a citlivými informacemi.

³⁶ [Výměna dat pro flexibilitu na straně poptávky a inteligentní a obousměrné dobíjení](#), připravená společně třemi skupinami odborníků, a to podskupinou Data 4 Energy skupiny odborníků pro inteligentní energetiku, Fórem pro udržitelnou dopravu a Koalicí ochotných pro obousměrné dobíjení.

³⁷ Pět projektů programu Horizont Evropa ([EDDIE](#), [Enershare](#), [Data Cellar](#), [Synergies](#) a [Omega-X](#)) rozvinulo technologie datových prostorů, které jsou v současné době zaváděny v 16 členských státech prostřednictvím projektu pro zavádění [INSIEME](#), financovaného z programu Digitální Evropa.

³⁸ Tři projekty programu Horizont Evropa ([EnerTEF](#), [AI-Effect](#) a [EnergyGuard](#)) pilotně ověřují zařízení pro testování a experimenty.

kybernetické bezpečnosti. V souladu se Strategií unie připravenosti a s využitím odborných znalostí z automobilového a leteckého odvětví se evropská transformační skupina pro bezpečnost umělé inteligence v energetice zaměří na transparentnost, vysvětlitelnost a lidský dohled tím, že bude:

- rozvíjet bezpečnost umělé inteligence v energetice jako disciplínu na úrovni systému a pomáhat zajistit, aby umělá inteligence nevytvářela systémová rizika pro kritickou energetickou infrastrukturu, a čelit hybridním hrozbám;
- podporovat výměnu informací o incidentech, získaných zkušenostech, osvědčených postupech a zmírňování rizik na základě aktu o umělé inteligenci;
- monitorovat vysoce rizikové případy využití umělé inteligence v kritické energetické infrastruktuře.

Komise bude spolupracovat s členskými státy na zřízení regulačních sandboxů pro umělou inteligenci za účelem testování a validace energetických aplikací umělé inteligence s cílem podpořit inovace a přispět k fakticky podloženému regulačnímu učení o vysoce rizikových systémech umělé inteligence a v souladu s aktem o umělé inteligenci vydá pokyny k vysoce rizikovým systémům umělé inteligence. Komise bude dále podporovat suverénní nástroje založené na umělé inteligenci pro detekci zranitelností, průběžné monitorování, detekci anomálií a automatizovanou reakci na incidenty v souladu s širším rámcem EU pro kybernetickou bezpečnost.

Současně je odvětví energetiky v důsledku rostoucí elektrifikace, digitalizace a propojenosti více vystaveno kybernetickým hrozbám³⁹. Společné sdělení o posílení hospodářské bezpečnosti EU⁴⁰ identifikuje šest vysoce rizikových oblastí, v nichž je třeba neprodleně jednat. Několik určených prioritních opatření přímo souvisí s odvětvím energetiky a zahrnuje rizika vyplývající ze strategických závislostí, neoprávněného přístupu k citlivým informacím nebo narušení strategické infrastruktury. Infrastruktury pro výrobu elektřiny ze solární a větrné energie se v těchto kategoriích ukázaly jako prioritní problém v oblasti kybernetické bezpečnosti, přičemž mezi vysoká rizika patří manipulace s výrobou elektřiny nebo její znemožnění, neoprávněný přístup k provozním datům, infiltrace klíčových aktérů dodavatelského řetězce a možnost vyvolat na dálku výpadky dodávek elektřiny.

V reakci na tato rizika Komise provádí systémové posouzení rizik v těchto prioritních oblastech, mezi něž patří také solární a větrná zařízení v EU, a v nedávné době omezila využívání finančních prostředků EU u projektů zahrnujících střídače od vysoce rizikových dodavatelů. Nový návrh aktu o kybernetické bezpečnosti poskytuje rámec pro případný zákaz používání střídačů od vysoce rizikových dodavatelů v EU. V neposlední řadě EU přezkoumá rámec pro bezpečnost dodávek energie, případně včetně nových opatření pro lepší identifikaci a řízení rizik v oblasti kybernetické bezpečnosti u kritických energetických zařízení.

Vzhledem k tomu, že energetická bezpečnost stále více závisí na **odolných dodavatelských řetězcích** a kybernetické bezpečnosti jednotlivých komponent, zahrnuje Komisi navrhovaná revize aktu o kybernetické bezpečnosti požadavky na dodavatelské řetězce v oblasti informačních a komunikačních technologií s cílem dále posílit odolnost a schopnosti EU v oblasti kybernetické bezpečnosti. V neposlední řadě **Komise požádá Evropskou skupinu Komise pro etiku ve vědě a nových technologiích**⁴¹, aby předložila stanovisko k důvěryhodné

³⁹ Podle agentury IEA čelil typický energetický podnik v roce 2024 více než 1 500 pokusům o kybernetický útok týdně, což je třikrát více než v roce 2020.

⁴⁰ Společné sdělení, Posílení hospodářské bezpečnosti EU (JOIN(2025) 977 final).

⁴¹ [Evropská skupina pro etiku ve vědě a nových technologiích \(EGE\)](#).

a odpovědné správě umělé inteligence v energetickém systému EU a k tomu, jak chránit důvěru veřejnosti, transparentnost a spravedlnost.

Stěžejní opatření 6: Posílení bezpečnosti umělé inteligence a kybernetické bezpečnosti kritických zařízení

Harmonogram: posouzení rizik solárních zařízení v EU v roce 2026; přezkum rámce pro bezpečnost dodávek energie v roce 2026.

Očekávané dopady: zajistit transparentnost, vysvětlitelnost a lidský dohled nad technologiemi umělé inteligence zabudovanými do kritické energetické infrastruktury; zvýšit kybernetickou bezpečnost a odolnost elektrizačních soustav využívajících vysoce riziková zařízení, jako jsou solární střídače; zajistit soulad s protokoly civilní ochrany a reakce na mimořádné události.

Digitalizace energetiky vyžaduje pracovní sílu, která kombinuje odborné znalosti v oblasti energetiky s **digitálními dovednostmi a dovednostmi v oblasti umělé inteligence**. Pouhá tradiční specializace již nestačí: odvětví potřebuje hybridní, přizpůsobivé a různorodé talenty schopné propojit tyto oblasti, přičemž je třeba věnovat velkou pozornost genderové vyváženosti.

S cílem řešit rostoucí potřebu dovedností v oblasti energetiky, digitalizace a umělé inteligence zahrnuje výzva k předkládání návrhů v rámci podprogramu LIFE „Přechod na čistou energii“ z roku 2026 **akci v hodnotě 10 milionů EUR, která se týká inteligentních sítí a má posílit interní digitální dovednosti a dovednosti v oblasti umělé inteligence u provozovatelů distribučních soustav**. S ohledem na možnou akademii průmyslu pro nulové čisté emise v oblasti inteligentních sítí by návrhy měly zohlednit přezkum akademií oznámený ve sdělení o unii dovedností. Komise bude rovněž investovat do dovedností a schopností prostřednictvím několika dalších kanálů: rozšířeného partnerství v rámci Paktu pro dovednosti v oblasti digitalizace energetického systému, jehož cíle mají být přijaty v roce 2026 a přezkoumány v roce 2029, a pokračující podporou prostřednictvím programu Erasmus+ a Evropského inovačního a technologického institutu / znalostních a inovačních společenství pro projekty rozvíjející od roku 2026 digitální dovednosti a dovednosti v oblasti umělé inteligence ve studijních oborech a programech v odvětví energetiky, při současné podpoře rozmanitého a genderově vyváženého přísunu talentů.

Koordinovaný postup EU je nezbytný pro utváření globální správy v oblasti energetiky a digitalizace způsobem, který bude prospěšný jak pro EU, tak pro její partnery. V souladu s Mezinárodní digitální strategií Evropské unie⁴² bude Komise od roku 2026 **podporovat mezinárodní spolupráci v oblasti propojení energetiky a umělé inteligence** a spolupracovat s podobně smýšlejícími partnery a mezinárodními organizacemi⁴³ na prosazování pracovního plánu G7 pro energetiku a umělou inteligenci. Komise společně s městy a finančními partnery zahájí do roku 2028 globální iniciativu týkající se digitálních nástrojů a nástrojů umělé inteligence pro transformaci městské energetiky a řešení energetické chudoby a podpoří přenos znalostí o řešeních umělé inteligence pro energetiku do partnerských zemí v rámci Iniciativy umělé inteligence ve veřejném zájmu, přičemž první demonstrace jsou plánovány na rok 2027.

⁴² [Mezinárodní digitální strategie pro EU](#).

⁴³ Jako např. [Mezinárodní energetická agentura \(IEA\)](#), [Mezinárodní agentura pro obnovitelné zdroje energie \(IRENA\)](#) a [Organizace pro hospodářskou spolupráci a rozvoj \(OECD\)](#).

6. Provádění strategického plánu

Geografické rozdíly v připravenosti na umělou inteligenci by mohly vést k nerovnoměrnému pokroku v rámci EU, je proto třeba přijmout cílená opatření k zajištění vyváženého rozvoje a posílení místních digitálních schopností. Na podporu provádění plánu do roku 2030 bude Komise od roku 2026 každoročně svolávat **Fórum pro digitalizaci energetiky** s cílem posoudit pokrok, identifikovat překážky, sdílet osvědčené postupy a zabývat se novým vývojem, který může vyžadovat další opatření. Komise rovněž prozkoumá, jak lépe integrovat digitalizaci a umělou inteligenci do rámce správy energetické unie⁴⁴, a spolu s členskými státy a zúčastněnými stranami navíc vypracuje konkrétní cíle a orientační úkoly pro sledování pokroku v zavádění digitalizace a umělé inteligence v energetickém systému v nadcházejícím desetiletí. Tyto cíle by měly být založeny na stávajících monitorovacích rámcích a ukazatelích inteligentních sítí, jako je monitorování elektrizační soustavy a integrace flexibilních zdrojů, a budou vycházet z dostupných zdrojů dat.

Nedávná energetická krize zdůraznila význam vysoce kvalitních energetických dat pro podložení tvorby politik a urychlení transformace energetiky. Jak je zdůrazněno v Draghiho zprávě, existuje v EU značný prostor ke zlepšení kvality, interoperability a včasné dostupnosti energetických dat a statistik. Jako první reakci Komise oznámila **Středisko pro sledování paliv**⁴⁵, které bude sledovat dodávky a dostupnost zásob příslušných paliv v dopravě. Kromě toho Komise v souladu s nařízením o datech zahájí **iniciativu Lepší energetická data** s cílem zmapovat a řešit nedostatky v dostupnosti energetických dat, přičemž se zaměří na získávání komplexnějších, podrobnějších, interoperabilních a včasných dat a zároveň zajistí, aby byla snadno dostupná. Tato iniciativa bude podkladem pro další kroky ke zefektivnění a usnadnění práce s veřejnými a otevřenými energetickými daty, včetně dat od veřejných orgánů, provozovatelů soustav a agentury ACER⁴⁶, a ke zlepšení energetické statistiky⁴⁷. Tím se posílí monitorování cílů energetické politiky EU, zvýší transparentnost na trzích s energií a podpoří účinnější přechod na čistou energii.

Stěžejní opatření 7: Sledování pokroku v oblasti digitalizace v EU a zlepšení dostupnosti energetických dat

Harmonogram: od roku 2026 každoročně svolávat Fórum pro digitalizaci energetiky; v roce 2027 vymezit metriky pro sledování pokroku v digitalizaci a zavádění umělé inteligence; v roce 2026 vytvořit Středisko pro sledování paliv; ve čtvrtém čtvrtletí roku 2026 zahájit iniciativu Lepší energetická data.

Očekávané dopady: zajistit vyváženou digitalizaci ve všech členských státech, zlepšit dostupnost energetických dat pro sledování cílů energetické politiky EU a podporu rozhodování.

⁴⁴ Nařízení (EU) 2018/1999 o správě energetické unie a opatření v oblasti klimatu.

⁴⁵ Středisko pro sledování paliv bylo oznámeno ve sdělení AccelerateEU (COM(2026) 370 final).

⁴⁶ Podle nařízení [REMIT](#) agentura ACER sleduje trhy s energií shromažďováním a analýzou dat o transakcích s cílem odhalovat manipulaci s trhem.

⁴⁷ Revizí nařízení (ES) č. 1099/2008 s cílem zlepšit monitorování cílů politiky EU. Kromě toho Komise zkoumá možnost vypracovávat statistiky na základě inovativních a soukromých údajů v souladu s nařízením č. 223/2009 o oficiální statistice.